

NORDPLUS PROJEKTS

"Zaļās prasmes zaļākai dzīvei" NPAD-2021/10011

Profesionālās kompetences pilnveides programma pieaugušo
izglītotājiem

"Zaļo prasmju integrēšana pieaugušo izglītībā"

Katru dienu planēta saskaras ar jauniem izaicinājumiem, kas prasa jaunus resursus, un mēs visi esam lasījuši un paši redzējuši, kā planētas klimats krasi mainās. Klimata pārmaiņas un vides degradācija ir eksistenciāls drauds Eiropai un pasaulei. "Atbildība pret vidi un zaļās prasmes ir nepieciešamas ikvienam - patērētājiem, sabiedrībai, politikas veidotājiem, uzņēmumiem un darba ņēmējiem. Tās ir nepieciešamas visās nozarēs un darbībās, gan darbā (sākot no stratēģiskās plānošanas un inovācijas līdz pat pamatdarbam rūpnīcās un pakalpojumu sfērā), galvenokārt kā neatņemama katras profesijas sastāvdaļa, lai gan dažas profesijas var uzskatīt par "ekoloģiskām", gan ikdienā (piemēram, mājoklī, transportā un patēriņā). Atbildība par vidi sākas ar to, ka cilvēkiem tiek sniegta informācija par risinājumiem, kādus var izmantot, lai "zaļinātu" ekonomiku, privāto dzīvi un māsaimniecību."¹

Taču mūsu ikdienas izvēlēm, darbībām un paradumiem bieži vien ir lielāka ietekme uz vidi, nekā mēs domājam, tāpēc ir svarīgi, lai katrs no mums apzinātos vides un dabas aizsardzības pamatprincipus un mainītu savus ikdienas paradumus - kā mēs pārvietojamies, kā iepērkamies, ko ēdam un valkājam, ko darām ar atkritumiem utt.

Lai izdzīvotu, mums visiem kopā ir jāmācās, kā ilgtspējīgi dzīvot uz šīs planētas. Mums ir jāmaina domāšanas veids - gan individuāli, gan kā sabiedrībai.

¹ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/towards-eu-strategy-enhancing-green-skills-and-competences-all-own-initiative-opinion>

Īss programmas kopsavilkums:

Apzinoties šī jautājuma aktualitāti, trīs Baltijas valstu izglītības iestādes īstenoja Nordplus projektu "Zaļās prasmes zaļākai dzīvei" (NPAD-2021/10011) ar mērķi izpētīt iespējas, kā integrēt zaļās prasmes pieaugušo izglītībā, lai veicinātu izpratni par nepieciešamību un iespējām mainīt mūsu ikdienas praksi, lai mazinātu klimata pārmaiņas, samazinātu pārmērīgu darba resursu patēriņu un veiktu pasākumus dabas aizsardzībai. Šī projekta ietvaros ir izstrādāta izglītības programma.

Lai atbalstītu pasniedzējus mācību darbā, partneri ir izstrādājuši arī metodisko materiālu "Zaļās prasmes zaļākai dzīvei", kur pasniedzēji var uzzināt par aktuālām vides problēmām, smelties idejas darbībām, kā samazināt savu ietekmi uz vidi, kā arī partneru labās prakses piemērus. Metodiskais materiāls ir pieejams angļu, latviešu, lietuviešu un igauņu valodās:

<https://projectgreenskills.wixsite.com/greenskills>

Izglītības programmas mērķi:

- Veicināt izpratni par aktuālām vides problēmām,
- Motivēt pieaugušo izglītootājus meklēt veidus, kā diskutēt par aktuālām ekoloģiskām problēmām un integrēt zaļās prasmes mācību procesā;
- Iedvesmot skolotājus un izglītojamos mainīt savus ikdienas paradumus un pievērsties videi draudzīgākam dzīvesveidam;
- Attīstīt analītisko un kritisko domāšanu, kā arī stimulēt izglītojamos meklēt papildu informāciju par vidi un tās saglabāšanas iespējām.

Kursu ilgums: 12 stundas

Mērķauditorija: pieaugušo izglītootāji, pieaugušo izglītības koordinatori

Sasniedzamie mācīšanās rezultāti:

Izglītojamie:

1. ir uzlabojuši izpratni par aktuālākajām vides problēmām;
2. zina pieejas, kā integrēt zaļās prasmes pieaugušo izglītības programmās;
3. ir parādījuši savu izpratni un izstrādājuši idejas, kā integrēt zaļās prasmes programmās, kuras viņi māca.

Programmas īstenošana

Izglītības iestāde var īstenot programmu, izmantojot jebkuru programmas īstenošanas veidu (piemēram, klātienē, attālināti, tālmācībā, nepilna laika) atbilstoši iestādes vajadzībām.

Neatkarīgi no tā, kāds veids tiek izmantots, partneriestādei ir jānodrošina, lai izglītojamajiem būtu pieejami nepieciešamie resursi un speciālisti, kas pārzina mācību saturu.

Programmas īstenošanai ieteicamās mācību metodes:

- diskusijas,
- vieslektora uzstāšanās,
- gadījumu izpēte un analīze
- nozares profesionāļu iesaistīšana
- praktiskie semināri.

Ieteicams izmantot metodes, kas veicina dalībnieku dalīšanos ar savām zināšanām un pieredzi, metodes, kas nodrošina informācijas sasaisti ar izglītojamā darbu un dzīvi, kā arī metodes, kas veicina izglītojamo aktīvu iesaistīšanos.

Aktīvai iesaistei piemērota metode ir praktiskā mācīšanās jeb mācīšanās "kā", lai pieredzes ceļā attīstītu jaunas prasmes. Praktiskā mācīšanās lielā mērā rosina izglītojamos attīstīt savas mācīšanās prasmes, jo viņi paši iesaistās procesā, tā rada ļoti pozitīvu un saistošu vidi izglītojamajiem.

Kvalitātes nodrošināšanas pasākumi/novērtējums:

Kursu noslēgumā dalībnieki prezentēs savas idejas/plānus vai vadīs mini apmācību sesiju par to, kā viņi plāno integrēt zaļās prasmes mācību programmās, kā arī piedalīsies atklātā diskusijā par to, kā viņi redz redz izmaiņas savas programmas īstenošanā, lai integrētu zaļās prasmes pieaugušo izglītības programmās.

Pēc kursu beigšanas dalībnieki saņem sertifikātu, ko izsniedz izglītības iestāde, kas īsteno šo programmu.

Kursu īstenošanas plāns

<i>Tēma</i>	<i>Apakštēma</i>	<i>Sasniedzamie rezultāti</i>	<i>Stundu skaits</i>	<i>Mācību satura īss apraksts</i>	<i>Mācību metodes</i>
Zaļo prasmju nozīme	Ekoloģiskās pēdas nospieduma aprēķins; resursu pārērīga tērēšana; Klimata pārmaiņas	Paaugstināta izpratne par aktuālākajām vides problēmām un zaļo prasmju nozīmi	1	Dalībnieki uzzina par cilvēka ietekmi uz vidi un to, kāds kaitējums tiek nodarīts videi. Dalībnieki noskaidro savu ietekmi uz vidi, uzzina, kā to var aprēķināt.	Eksperta ievads Prāta vētra Diskusija Dalīšanās pieredzē Piemēru analīze
Kas ir zaļās prasmes un kā tās pielietot ikdienas situācijās?	Dalībnieki tiek iepazīstināti ar metodiskā materiāla saturu, kā arī ar ikdienas situācijām, kurās ir pielietojamas zaļās prasmes. Var izvēlēties vienu vai vairākas tēmas: mājoklis, darbavieta, transports, pārtika, atkritumu apsaimniekošana	Dalībnieki gūst ieskatu situācijās, kurās viņi var pieņemt apzinātus lēmumus par videi draudzīgu rīcību. Dalībnieki diskutē par aktuālām ekoloģiskām problēmām un iepazīstas ar soļiem, kā mainīt savus ikdienas paradumus, lai tie būtu videi draudzīgāki.	2	Dalībnieki analizē, kā taupīt dabas resursus konkrētās ikdienas dzīves situācijās. Situācijas jāizvēlas atbilstoši mērķauditorijas vajadzībām un vēlmēm.	Eksperta lekcija Gadījumu izpēte Darbs grupās Izglītojošu videomateriālu skatīšanās un diskusijas
Medijpratība	Digitālās pasaules izaicinājumi un sabiedrības prasmes iegūt informāciju, to	Palielināta izpratne par medijpratības prasmju nozīmi attiecībā uz vides jautājumiem. Attīstītas prasmes izvērtēt informāciju,	1	Dalībnieki apspriež savu pieredzi un izaicinājumus saistībā ar viltus ziņām un analizē "zaļmaldināšanas" piemērus	Grupu darbs gadījumu izpēte

	analizēt, izvērtēt un izmantot. Zaļmaldināšana	izprot, kas ir zaļmaldināšana			
Zaļo prasmju pārnese pieaugušo izglītībā	Zaļo prasmju attīstības principi. Transformatīvā mācīšanās Zaļo prasmju attīstīšanas stratēģijas un metodes Pieejas zaļo prasmju integrēšanai pieaugušo izglītībā	Dalībnieki ir guvuši izpratni par zaļo prasmju integrēšanas pieaugušo izglītības programmās principiem, stratēģijām un metodēm.	1	Dalībnieki ir pārrunājuši zaļo prasmju attīstības principus, startēģijas un metodes un guvuši idejas, kā integrēt zaļās prasmes pieaugušo izglītībā.	Eksperta ievads Diskusija Pieredzes apmaiņa
Veselīgā ēdiena meistarklase (Katra izglītības iestāde var izvēlēties tēmu atbilstoši savas mērķauditorijas vajadzībām un interesēm)	Sezonas produkti un veselīgs dzīvesveids	Dalībnieki mācās, kā izmantot sezonālos produktus veselīgas maltītes pagatavošanai	1	Eksperta vadībā dalībnieki mācās, kā pagatavot veselīgu ēdienu, izmantojot sezonālos produktus.	Praktiskā darbnīca
Zaļo prasmju integrēšana pieaugušo	Zaļo prasmju attīstīšanas	Dalībnieki izstrādā savas idejas, kā integrēt zaļās	3	Dalībnieki sagatavo savas idejas/plānu/mini apmācību sesiju par to, kā viņi integrēs	Individuāls darbs Darbs pāros/grupās

izglītības programmā	stratēģijas un metodes Pieejas zaļo prasmju integrēšanai pieaugušo izglītībā praksē	prasmes programmā, kuru viņi māca		zaļo prasmju attīstību savā apmācību programmā	
Izstrādāto ideju prezentācija	Zaļo prasmju integrēšana pieaugušo izglītībā	Dalībniekiem ir skaidrs priekšstats par to, kā viņi integrēs zaļās prasmes pieaugušo izglītības programmā	2	Dalībnieki prezentē savas idejas/plānus vai demonstrē mini apmācību sesiju par to, kā viņi integrēs zaļās prasmes mācību programmās	Prezentācijas Diskusijas Mini apmācību sesijas
Refleksija/ atgriezeniskā saite/ izvērtējums	Refleksija par programmas īstenošanu, iegūtajām zināšanām, sasniegtajiem rezultātiem	Kursu organizatori gūst atgriezenisko saiti par programmas īstenošanu un sasniegtajiem rezultātiem	1	Diskusija, kā kursu dalībnieki redz izmaiņas savas programmas īstenošanā, lai integrētu zaļās prasmes	Diskusija Refleksija
		Kopā	12		

